

แนวทางการประเมินผลการประกันคุณภาพ
งานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ
ด้วยตนเอง
แบบ คำอธิบายและตัวอย่างแบบประเมินผล
การปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายใน
ของส่วนราชการ

กองตรวจสอบภาครัฐ

กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

แนวทางการประเมินผลการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการด้วยตนเอง

แบบหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๕๒๗ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

ในปัจจุบันงานตรวจสอบภายในเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารราชการ เนื่องจากงานตรวจสอบภายในที่มีคุณภาพจะช่วยส่งเสริมให้การทำงานของส่วนราชการมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล มีการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นธรรมาภิบาลในการบริหารงานของส่วนราชการ ประกอบกับระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ รหัส ๑๓๑๒ กำหนดให้หน่วยงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ต้องได้รับการประเมินผลการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในจากภายนอก อย่างน้อยทุกๆ ๕ ปี โดยบุคคลหรือคณะบุคคลภายนอกส่วนราชการที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นอิสระ ทั้งนี้ กรมบัญชีกลางได้ดำเนินการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐกับส่วนราชการ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นต้นมา เพื่อเป็นการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ซึ่งได้กำหนดแนวทางการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๕ และได้ดำเนินการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในในรอบแรกครบถ้วนทุกส่วนราชการแล้ว อย่างไรก็ตาม เพื่อให้หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ของส่วนราชการในปัจจุบัน และสอดคล้องกับมาตรฐานสากลมากขึ้น จึงได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐใหม่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

ทั้งนี้ แนวทางการประเมินผลการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการด้วยตนเอง จัดทำขึ้นตามหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๙
๒. สรุปผลการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ
๓. วิธีการประเมินผลการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการด้วยตนเอง
๔. ขอบเขตการประเมินผลประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ
๕. ระยะเวลาและสถานที่การส่งแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายใน

๑. หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๙

การกำหนดเกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ได้กำหนดตามกรอบมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานหลัก ๒ มาตรฐาน คือ มาตรฐานด้านคุณสมบัติและมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน

จากกรอบมาตรฐานดังกล่าวฯ สามารถกำหนดประเด็นที่ใช้ในการพิจารณาเพื่อประเมินการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ได้ทั้งสิ้น ๑๖ ประเด็น ประกอบด้วย ด้านการกำกับดูแล (Governance) จำนวน ๓ ประเด็น ด้านบุคลากร (Staff) จำนวน ๓ ประเด็น ด้านการจัดการ (Management) จำนวน ๕ ประเด็น และด้านกระบวนการ (Process) จำนวน ๕ ประเด็น ดังนี้

๑.๑ ด้านการกำกับดูแล (Governance) จำนวน ๓ ประเด็น น้ำหนักร้อยละ ๑๕ ประกอบด้วย

- ๑.๑.๑ โครงสร้างและสายการรายงาน
- ๑.๑.๒ กฎบัตรการตรวจสอบภายใน
- ๑.๑.๓ การประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายใน

๑.๒ **ด้านบุคลากร (Staff)** จำนวน ๓ ประเด็น น้ำหนักร้อยละ ๒๐ ประกอบด้วย

- ๑.๒.๑ ความเชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบภายใน
- ๑.๒.๒ ความระมัดระวังรอบคอบเพียงพอประกอบวิชาชีพ
- ๑.๒.๓ การพัฒนาบุคลากร

๑.๓ **ด้านการจัดการ (Management)** จำนวน ๕ ประเด็น น้ำหนักร้อยละ ๓๐ ประกอบด้วย

- ๑.๓.๑ กลยุทธ์ของหน่วยงานตรวจสอบภายใน
- ๑.๓.๒ การประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ
- ๑.๓.๓ การวางแผนการตรวจสอบ
- ๑.๓.๔ นโยบาย คู่มือการปฏิบัติงาน และการประสานงาน
- ๑.๓.๕ การรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

๑.๔ **ด้านกระบวนการ (Process)** จำนวน ๕ ประเด็น น้ำหนักร้อยละ ๓๕ ประกอบด้วย

- ๑.๔.๑ การปฏิบัติงานครอบคลุมกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุม
- ๑.๔.๒ การวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบ
- ๑.๔.๓ การปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม
- ๑.๔.๔ การรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ
- ๑.๔.๕ การติดตามผลการตรวจสอบ

ทั้งนี้ สามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จากหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๓๕๓ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๙ เรื่อง หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๙

๒. สรุปผลการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ

การรายงานผลการประเมินการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ เป็นการนำเสนอสภาพข้อเท็จจริงที่พบจากการประเมิน ปัญหาอุปสรรค รวมทั้งข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการให้กับหัวหน้าส่วนราชการและผู้เกี่ยวข้องทราบ

การสรุปผลการประเมินจะสรุปผลเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๒.๑ สรุปผลการประเมินระดับประเด็นที่ใช้พิจารณา

เป็นการสรุปผลการประเมินในแต่ละประเด็นการพิจารณาว่ามีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับใดคะแนนใด

ระดับคะแนน				
๐	๑	๒	๓	๔
ไม่มีการดำเนินการ	ดำเนินการ ๑ ข้อ	ดำเนินการ ๒ ข้อ	ดำเนินการ ๓ ข้อ	ดำเนินการ ๔ ข้อ

ทั้งนี้ จะได้ ๔ คะแนนตามเกณฑ์การพิจารณาต่อเมื่อดำเนินการตามข้อย่อยในแต่ละประเด็นได้ครบทุกข้อ (๔ ข้อ)

๒.๒ สรุปผลการประเมินระดับด้านที่ใช้ประเมิน

เป็นการสรุปผลการประเมินในแต่ละด้านการประเมิน โดยนำคะแนนที่ได้ในแต่ละประเด็นมารวมกันและหารด้วยจำนวนประเด็นของแต่ละด้านเพื่อคำนวณหาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละด้าน และคูณด้วยน้ำหนักของแต่ละด้านจำได้คะแนนเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

โดยการกำหนดน้ำหนักในแต่ละด้านที่ใช้ประเมิน ดังนี้

ด้านการประเมิน	น้ำหนัก
๑. ด้านการกำกับดูแล (Governance)	๐.๑๕
๒. ด้านบุคลากร (Staff)	๐.๒๐
๓. ด้านการจัดการ (Management)	๐.๓๐
๔. ด้านกระบวนการ (Process)	๐.๓๕
รวม	๑.๐๐

๒.๓ สรุปผลการประเมินระดับภาพรวม

เป็นการสรุปผลการประเมินโดยนำผลรวมคะแนนสุทธิของแต่ละด้านที่ใช้ประเมินมาประเมินผลเป็นภาพรวม ดังนี้

ผลการประเมิน	คะแนน
เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพ	๓.๐๐ – ๔.๐๐
เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพบางส่วน	๒.๐๐ – ๒.๙๙
ไม่เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพ	๐.๐๐ – ๑.๙๙

ทั้งนี้ การประชุมคณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ มีมติให้หน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีผลการประเมินการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ อยู่ในระดับ เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพ แต่มีผลการประเมินบางประเด็นการพิจารณาได้ระดับคะแนน ๐ หรือ ๑ ให้ปรับลดผลการประเมินเป็นระดับ เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพบางส่วน

๓. วิธีการประเมินผลการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการด้วยตนเอง

๓.๑ ให้ส่วนราชการประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในด้วยตนเอง โดยใช้ “แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ” และส่งแบบประเมินผลดังกล่าว พร้อมทั้งเอกสาร/หลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในรูปแบบแฟ้มข้อมูล (File) โดยการสแกนพร้อมบันทึกข้อมูลดังกล่าวลงในแผ่นบันทึกข้อมูล (CD) หรือแฟลชไดรฟ์ และส่งให้กรมบัญชีกลาง ดังนี้

- กรณีส่วนราชการส่วนกลางและมหาวิทยาลัยที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในส่วนกลาง ส่งให้กองตรวจสอบภาครัฐ กรมบัญชีกลาง

- กรณีส่วนราชการส่วนภูมิภาคและมหาวิทยาลัยที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ส่งให้สำนักงานคลังเขตในพื้นที่ที่ส่วนราชการตั้งอยู่

ทั้งนี้ สำหรับเอกสารรายการใดที่ใช้อ้างอิงมากกว่า ๑ ประเด็นให้ส่งเพียงรายการเดียว

๓.๒ กรมบัญชีกลางจะประเมินตามเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่ได้รับจากส่วนราชการเท่านั้น โดยถือว่าเอกสาร/หลักฐานมีความครบถ้วน และเพียงพอต่อการประเมิน ซึ่งไม่จำเป็นต้องประสานขอเอกสาร/หลักฐานต่างๆ เพิ่มเติม ทั้งนี้ อาจมีการเข้าตรวจเยี่ยมส่วนราชการ เพื่อหาหรือผู้บริหาร หน่วยรับตรวจ และผู้ตรวจสอบภายใน เพื่อยืนยันข้อมูลและหรือรับฟังการชี้แจงข้อมูลที่สำคัญ และสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการพัฒนางานตรวจสอบภายในของภาครัฐให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายใน และจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ

๔. ขอบเขตการประเมินผลการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ

๔.๑ ประเมินผลตามหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๙ ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๓๕๓ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๙

๔.๒ ประเมินผลการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐในส่วน of หน่วยงานตรวจสอบภายใน

๔.๓ เอกสาร/หลักฐานที่ใช้ในการประเมินฯ เป็นเอกสาร/หลักฐานการปฏิบัติงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๕. ระยะเวลาและสถานที่การส่งแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายใน

๕.๑ ให้ส่งแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พร้อมทั้งเอกสาร/หลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ภายในวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๒

๕.๒ สถานที่การจัดส่งแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีดังนี้

กรมบัญชีกลาง	หน่วยงานที่จัดส่ง
กองตรวจสอบภาครัฐ (กรมบัญชีกลาง) ที่อยู่ ถ.พระรามที่ ๖ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐	ส่วนราชการส่วนกลางและมหาวิทยาลัยที่อยู่ในส่วนกลาง

สำนักงานคลังเขต	จังหวัด	มหาวิทยาลัย
สำนักงานคลังเขต ๑ ที่อยู่ ถ.คลองมะขามเรียง ต.หอรัตนไชย อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐	๑. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี
สำนักงานคลังเขต ๒ ที่อยู่ ถ.มรุพงษ์ ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา ๒๔๐๐๐	๑. จังหวัดนครนายก ๒. จังหวัดตราด	๑. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ตะวันออก ๒. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
สำนักงานคลังเขต ๓ ที่อยู่ ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา อ.เมือง จ.นครราชสีมา ๓๐๐๐๐	๑. จังหวัดชัยภูมิ	
สำนักงานคลังเขต ๔ ที่อยู่ ถ.ศรีสุข ต.หมากแข้ง อ.เมือง จ.อุดรธานี ๔๑๐๐๐	๑. จังหวัดหนองบัวลำภู ๒. จังหวัดเลย	
สำนักงานคลังเขต ๕ ที่อยู่ ถ.โชตนา อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐		๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ๒. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
สำนักงานคลังเขต ๖ ที่อยู่ ๑๒๓ ม.๔ ถ.พิษณุโลก-วัดโบสถ์ ต.หัวรอ อ.เมือง จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐	๑. จังหวัดอุทัยธานี ๒. จังหวัดสุโขทัย ๓. จังหวัดพิษณุโลก	๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ๒. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
สำนักงานคลังเขต ๗ ที่อยู่ ๒๗/๑๒ ถ.นวมเขต ต.พระประโทน อ.เมือง จ.นครปฐม ๗๓๐๐๐	๑. จังหวัดสมุทรสาคร ๒. จังหวัดสมุทรสงคราม	๑. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์ ๒. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ๓. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ๔. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ๕. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

สำนักงานคลังเขต	จังหวัด	มหาวิทยาลัย
สำนักงานคลังเขต ๘ ที่อยู่ ต.ขุนทะเล อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐	๑. จังหวัดนครศรีธรรมราช ๒. จังหวัดระนอง ๓. จังหวัดภูเก็ต ๔. จังหวัดชุมพร	
สำนักงานคลังเขต ๙ ที่อยู่ ๕ ถ.แหล่งพระราม อ.เมือง จ.สงขลา ๙๐๐๐	๑. จังหวัดนราธิวาส ๒. จังหวัดปัตตานี ๓. จังหวัดพัทลุง ๔. จังหวัดยะลา	๑. มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ๒. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ศรีวิชัย ๓. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์